

Saksbehandler: Steinar Bach
Tlf. direkte: 99 59 86 20
E-post: steinar.bach@naturporten.no

Deres ref.:
Vår ref.: 2014/2301

Vår dato: 06.05.2014
Arkivnr: 432.3

NINA Norsk Institutt for naturforskning
Postboks 5685 Sluppen
7485 Trondheim

Att: Torgeir Nygård

**AU-2014-09 Melding om vedtak
Dispensasjon i Blåfjella/Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker
Lavtflyging med helikopter Jaktfalk og Kongeørn kartlegging 2014
NINA**

Viser til vedlagt vedtak fra møte i Nasjonalparkstyrets arbeidsutvalg den 05.05.2014.

Klagerett:

I henhold til forvaltningsloven kapitel VI, kan vedtaket påklages. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med hilsen

Steinar Bach (e.f.)
Nasjonalparkforvalter
Blåfjella/Skjækerfjella – Lierne Nasjonalparkstyre
Låarte/Skæhkere – Lijre Nasjonaalparhkeståvroe

Dette dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ingen underskrift.

Vedlegg:

1. Samlet saksframlegg med innstilling og saksprotokoll

Kopi til:

Grong lensmannskontor		7870	GRONG
Østre Namdal Reinbeitedistrikt	Jåma Dærga gruppen	7898	Limingen
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	Nordli
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	Steinkjer
Verdal lensmannskontor	Møllegt. 4	7650	VERDAL
Sametinget / Sámediggi	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Snåsa fjellstyre	Landbrukshuset	7760	Snåsa
Steinkjer kommuneskoger	Ogndalsbruket KF, Postboks 2530	7729	STEINKJER
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Værdalsbruket AS	Holmen gård	7660	VUKU
Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag	Postboks 132	7702	Steinkjer
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
Fjellstyrene i Lierne	Sandvika	7882	Nordli
Lierne lensmannskontor		7882	NORDLI
Låarte Sitje	v/Jøran Jåma, Agle	7760	SNÅSA
Skæhkere Sitje	v/Hanne-Lena Wilks, Berget	7760	SNÅSA
Verdal kommune	Postboks 24	7651	Verdal
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Grong kommune	Postboks 162	7871	Grong
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Snåsa lensmannskontor		7760	SNÅSA
Snåsa kommune / Snåasen Tjielte	Sentrum	7760	Snåsa
Steinkjer lensmannskontor	Strandvn 38	7713	STEINKJER

Arkivsaksnr: 2014/2301-0

Saksbehandler: Steinar Bach

Dato: 30.04.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre	9/2014	05.05.2014

AU-2014-09 Saksframlegg

Dispensasjon i Blåfjella/Skjækerfjella og Lierne nasjonalparker
Lavtflyging med helikopter Jaktfalk og Kongeørn kartlegging 2014

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre - 05.05.2014

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (jfr. § 4 «Generelle dispensasjons bestemmelser» i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark og Lierne-Lijre Nasjonalpark) og delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i sak NP-07/2013 i møtet den 13.02.13 har Arbeidsutvalget fattet følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning (NINA) **gis** tillatelse til lavtflyging med helikopter i Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker i forbindelse med kartlegging og overvåking av jaktfalk og kongeørn i Nord-Trøndelag.
- Dispensasjonen gjelder for **en tur/dag** i perioden 15. juni – 10. juli 2014.
- Før flyvingen finner sted skal lokalt lensmannskontor i de aktuelle kommunene varsles.
- Før flyvingen finner sted skal de aktuelle **reinbeitedistriktene** varsles.
- En kortfattet rapport om datoer, tidspunkt og rute for flyvingen sendes Nasjonalparkstyret, ved Nasjonalparkforvalter, umiddelbart etter at oppdraget er gjennomført, og senest **innen 1. oktober 2014**.

Begrunnelse

Tiltakene som er beskrevet i søknaden er vurdert slik at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon hjemlet i naturmangfoldloven § 48 (jfr. § 4 «Generelle dispensasjons bestemmelser» i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark og Lierne-Lijre Nasjonalpark) og knytter det til at søkeren driver med vitenskapelige undersøkelser og det er et arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning og det strider ikke mot formålet med vern.

Forvalters tilråkning

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (jfr. § 4 «Generelle dispensasjons bestemmelser» i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark og Lierne-Lijre Nasjonalpark) og delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i sak NP-07/2013 i møtet den 13.02.13 har Arbeidsutvalget fattet følgende vedtak:

- Norsk institutt for naturforskning (NINA) **gis** tillatelse til lavtflyging med helikopter i Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker i forbindelse med kartlegging og overvåking av jaktfalk og kongeørn i Nord-Trøndelag.
- Dispensasjonen gjelder for **en tur/dag** i perioden 15. juni – 10. juli 2014.
- Før flyvingen finner sted skal lokalt lensmannskontor i de aktuelle kommunene varsles.
- Før flyvingen finner sted skal de aktuelle **reinbeitedistriktene** varsles.
- En kortfattet rapport om datoer, tidspunkt og rute for flyvingen sendes Nasjonalparkstyret, ved Nasjonalparkforvalter, umiddelbart etter at oppdraget er gjennomført, og senest **innen 1. oktober 2014**.

Begrunnelse

Tiltakene som er beskrevet i søknaden er vurdert slik at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon hjemlet i naturmangfoldloven § 48 (jfr. § 4 «Generelle dispensasjons bestemmelser» i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark og Lierne-Lijre Nasjonalpark) og knytter det til at søkeren driver med vitenskapelige undersøkelser og det er et arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning og det strider ikke mot formålet med vern.

Saksopplysninger / Søknad

Søknad fra: Norsk institutt for naturforskning (NINA), datert den 26.03.2014.
 Formål: Lavtflyging med helikopter for å overvåke og kartlegge jaktfalk og kongeørn innen for Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker.
 Kjørelei: Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker.
 Tidsrom: I perioden 15. juni – 10. juli 2014
 Omfang: En dag.
 Sone: Blåfjella/Skjækerfjella-Lierne nasjonalparker

Annet:

Søker har sendt over rapport fra kartleggingen som ble gjort i 2013. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har tidligere innvilget et tilskudd til denne overvåkingen/kartleggingen og det vil bli søkt om midler i 2014 også.

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål:

Blåfjella-Skjækerfjella nasjonalpark har til formål å ta vare på et stort, sammenhengende naturområde, som i det vesentlige er urørt av større tekniske inngrep. Biologisk mangfold skal sikres med et naturlig og variert plante- og dyreliv. De lavereliggende dalførene Tverrådalen, Skjækerdalen, Seisjødalen, Gaundalen, Holden (Snåsa) og Gjevsjøen utgjør særlig viktige landskapselementer og naturtyper i nasjonalparken. Kulturminner skal ivaretas.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Lierne / Lijre nasjonalpark har til formål å sikre et sammenhengende fjellområde med dets naturlige plante- og dyreliv. Sammen med tilgrensende verneområder på svensk side, utgjør Lierne nasjonalpark et betydelig areal hvor tekniske inngrep er svært beskjedne. Sentrale partier har en rik høyfjellsfauna, mens høystaudebjørkeskog og vierkjerr gir rike biotoper i overgangen mellom fjell og lavereliggende områder. Her finnes også flere verdifulle våtmarksområder. Kvartærgeologisk er landskapet i Lierne nasjonalpark spesielt for regionen, med tykke moreneavsetninger og mange ulike løsmasseformer, herunder rogenmorener. Kulturminner skal ivaretas.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneforskrift:

§ 4 «Generelle dispensasjonsbestemmelser». Forvaltningsmyndigheten kan innvilge dispensasjon fra vernebestemmelsene som omhandler tiltak som går på:

- Når formålet med fredning krever det
- For vitenskapelige undersøkelser
- Arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning
- Andre særlige tilfeller når dette ikke strider mot formålet med vernet

Etter at naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009 skal imidlertid alle søknader som omfattes av den generelle dispensasjonsbestemmelsen vurderes etter naturmangfoldlovens;

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Forvaltningsplan:

5.1.4. Barmarkskjøring og luftfrakt

Under verneplanprosessen var det fire tenkte tilfeller der det ble diskutert unntak fra lavtflygingsforbudet og bruk av helikopter/småfly i nasjonalparken. Dette var i forbindelse med reindrift, frakt til de bebodde fjellgårdene på Snåsa, transport av større mengder materialer (som unntakstilfelle i en byggesak) og ved intensiv utleievirksomhet tilsvarende Værdalsbrukets virksomhet.

5.2. Retningslinjer og oppfølging av motorferdsel

d) Det kan gis tillatelse til lavtflyging og bruk av helikopter i forbindelse med beitedyrledning, ved innfrakting av større mengder materialer/utstyr under tillatt byggeperiode, og i forbindelse med drift av Værdalsbrukets hytte begrenset til to turer pr. år. Søknader som viser koordinering av virksomhet vil bli prioritert.

Naturmangfoldloven:

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Vurdering av saken

Miljøverndepartementet har i brev datert 15. desember 2010 delegert forvaltningsmyndigheten over hele verneforskriften for Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark til Nasjonalparkstyret. Nasjonalparkstyret delegerte

myndigheten til å fatte vedtak i enkelte saker til Arbeidsutvalget i sak nr. NP-07/13 den 13. februar 2013. Denne saken kommer inn under arbeidsutvalget myndighet.

Kunnskapsgrunnlaget § 8, Føre-var-prinsippet § 9, Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10:

I utgangspunktet er motorisert ferdsel forbudt i nasjonalparken. I forbindelse med verneprosessen og arbeidet med forvaltningsplanen ble behovet for motorisert ferdsel i nasjonalparken vurdert, deriblant lufttrafikk under 300 meter.

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold, som tilsier at søknaden kan komme i konflikt med slike interesser, hverken direkte eller i umiddelbar nærhet.

Det er ikke rapportert hendelser, skader eller forstyrrelser i forhold til naturmiljø eller biologisk mangfold fra tidligere års ferdsel med samme formålet.

Dispensasjonen er knyttet opp mot prosjektet, og innvilgelse av søknaden gir ingen presedens for generell søknader om motorisert ferdsel.

En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig - og erfarings basert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at omsøkt ferdsel ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skade på naturmiljøet, naturmangfoldet og økosystem.

Etter arbeidsutvalgets vurdering er derfor kunnskapsgrunnlaget oppfylt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis den motoriserte ferdselen medfører miljøforringelse av nasjonalparken skal kostnadene med retting og/eller tilbakeføring bæres av tiltakshaver.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Transporten skal foregå med helikopter.

Vurdering av om det skal gis dispensasjon:

Omsøkte aktivitet er ikke spesifikt nevnt i verneforskriften, og søknaden skal derfor i utgangspunktet behandles etter naturmangfoldloven § 48 (jfr. § 4 «Generelle dispensasjons bestemmelser» i verneforskriften for Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark og Lierne-Lijre Nasjonalpark)".

Tiltakene som er beskrevet i søknaden er vurdert slik at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon hjemlet i naturmangfoldloven § 48 og knytter det til at søkeren driver med *vitenskapelige undersøkelser og det er et arbeid av vesentlig samfunnsmessig betydning og det strider ikke mot formålet med vern.*

Vilkår for vedtaket:

- Før flyvingen finner sted skal de aktuelle lensmannskontorene varsles.
- Før flyvingen finner sted skal de aktuelle reinbeitedistriktene varsles.
- En kortfattet rapport om datoer, tidspunkt og rute for flyvingen sendes Nasjonalparkstyret, ved Nasjonalparkforvalter, umiddelbart etter at oppdraget er gjennomført, og senest innen 1. oktober 2013.

Arbeidsutvalget gjør oppmerksom på at denne tillatelsen er hjemlet i forskrift om vern av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark og gjelder bare for den delen av traséen som befinner seg innenfor nasjonalparkens grenser. Grunneiers tillatelse og eventuell kommunal godkjenning, der det er relevant, må også innhentes før tiltaket iverksettes.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens Kap. VI er det klagerett på vedtaket.

Eventuell klage skal stiles til:

Miljøverndepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo.

Eventuell klage skal sendes til:

Nasjonalparkstyret ^V/Nasjonalparkforvalter, Postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Frist: - innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Vedlegg:

1. Søknad fra NINA, datert 26.03.14.
2. Rapport " NINA-rapport Kongeørnundersøkelsene i N-Tr 2009-2013_ny".